

Ogólnostanowy program cywilnych mediacji - często zadawane pytania

Statewide Civil Mediation Program - Frequently Asked Questions – Polish

- Co to jest mediacja?
- W jaki sposób wybierany jest mediator w danej sprawie?
- Jaki jest koszt mediacji?
- Co się dzieje podczas mediacji?
- Co stanie się z przedprocesowym postępowaniem dowodowym?
- Jaka jest rola adwokatów i stron w czasie mediacji?
- W jaki sposób sprawy kierowane są do mediacji?
- Jakie są zalety mediacji?
- W jakich sprawach mediacja może być korzystna?
- W jakim momencie prowadzenia postępowania sądowego sprawa może być skierowana do mediacji?
- Co się stanie, jeśli sprawa nie zostanie rozwiązana w procesie mediacji?

Co to jest mediacja?

Mediacja to postępowanie mające na celu rozwiązanie sporów z udziałem mediatora, czyli bezstronnej osoby trzeciej, która umożliwia negocjacje pomiędzy stronami, by pomóc im osiągnąć obopólnie akceptowalne porozumienie. Główną cechą charakterystyczną mediacji jest to, że mediator nie podejmuje żadnej decyzji dotyczącej wyniku postępowania. Strony, z pomocą swoich adwokatów, pracują nad znalezieniem rozwiązania, które byłoby dla nich satysfakcjonujące.

W jaki sposób wybierany jest mediator w danej sprawie?

Sąd prowadzi i publikuje listę mediatorów, która dostępna jest na stronie internetowej Sądownictwa njcourts.gov, w formacie umożliwiającym wyszukiwanie. Gdy sprawa zostaje skierowana do mediacji, strony mają 14 dni na wybranie mediatora, który według nich będzie odpowiedni, bez względu na to czy jest on na liście czy też nie. Jeśli strony nie wybiorą mediatora w odpowiednim terminie, osoba wyznaczona przez sąd i wskazana w orzeczeniu kierującym sprawę do mediacji będzie służyła jako mediator. Mediatorzy wyznaczeni przez sąd zostali zatwierdzeni i wciągnięci na listę po dokładnym sprawdzeniu ich umiejętności, wykształcenia, przeszkolenia i mentoringu w celu stwierdzenia, że spełniają oni wymagania podane w *Przepisie Sądowym* 1:40-12.

Jaki jest koszt mediacji?

Na mocy *Przepisu Sądowego* 1:40-4(b) każdy mediator, którego nazwisko znajduje się na liście, zapewnia bezpłatnie pierwsze dwie godziny mediacji w danej sprawie, włącznie ze wstępną jednogodzinną sesją, po czym strony mogą zrezygnować z dalszej mediacji.

Za kolejne godziny mediacji mediatorzy zwykle pobierają opłatę wg ceny rynkowej i obydwie strony odpowiedzialne są za pokrycie tych kosztów. Opłaty mogą być zniesione w przypadku spraw objętych *Przepisem Sądowym* 1:13-2(a). Dowolny mediator, którego nazwisko nie figuruje na liście sądowej, a który zostanie wybrany przez strony, może przed rozpoczęciem mediacji wynegocjować stawkę ze stronami i nie ma obowiązku zapewniania nieodpłatnych usług.

Co się dzieje podczas mediacji?

Podczas mediacji obowiązują pewne podstawowe zasady i mediator poprosi uczestników o ich przestrzeganie. Pierwszą i najważniejszą zasadą jest to, że wszystko, co dzieje się w procesie mediacji jest poufne, z kilkoma wyjątkami objętymi *Przepisami Sądowymi* 1:40-4 (c) i (d).

Oznacza to, że nic,

co zostaje powiedziane podczas mediacji nie może być omawiane poza postępowaniem mediacyjnym, chyba że strony wyrażą na to zgodę. Przed mediacją mediator zwykle prosi адвокатów i ich klientów

o przedstawienie pokrótce spornych zagadnień ze swojego punktu widzenia. Później, mediator pomoże stronom zbadać możliwości kompromisu w celu znalezienia rozwiązania, które spełni oczekiwania wszystkich zainteresowanych. Czasem mediator przeprowadzi osobno z każdą ze stron prywatne rozmowy, które mogą pomóc przybliżyć strony do rozstrzygnięcia sporu. Jeśli strony dojdą do porozumienia, przygotowany zostanie dokument zawierający wszystkie szczegóły umowy. Następnie mediator poinformuje sąd, że można umorzyć sprawę. Jeśli sprawa nie zostanie rozstrzygnięta, mediator poinformuje o tym sąd i sprawa pozostanie na wokandzie.

Co stanie się z przedprocesowym postępowaniem dowodowym?

Zwykle przedprocesowe postępowanie dowodowe nie zostaje wstrzymane na okres mediacji. Pod koniec okresu przeznaczanego na postępowanie dowodowe sprawa zostanie wpisana do kalendarza rozpraw. Jeżeli jednak sąd stwierdzi, że wstrzymanie postępowania dowodowego jest konieczne, sąd zapewni takie wstrzymanie na mocy nakazu sądowego. Nawet jeśli formalne postępowanie dowodowe zostanie wstrzymane, mediator jest upoważniony do umożliwienia nieformalnej wymiany informacji i materiałów potrzebnych w celu zwiększenia skuteczności procesu mediacji.

Jaka jest rola адвокатów i stron w czasie mediacji?

Celem mediacji jest znalezienie polubownego rozwiązania sporu. Adwokaci oraz strony zobowiązani są do współpracy w dobrej wierze z mediatorem i do konstruktywnego dialogu dla osiągnięcia tego celu. Adwokaci powinni przygotować swoich klientów przed mediacją, wyjaśniając im przebieg mediacji, a szczególnie role, zarówno адвокатów jak i klientów. Powinni oni ustalić również, kto będzie głównie zabierał głos w celu przedstawienia pozycji danej strony na początku sesji mediacyjnej. Podczas całego procesu adwokaci działają jako rzecznicy interesów swoich klientów. Adwokaci mogą, na przykład, przedstawić zagadnienia pokrótce ze swojego punktu widzenia, ale klienci powinni mieć również możliwość

wypowiedzenia się. W czasie mediacji obopólnemu zrozumieniu sprzyja często możliwość bezpośredniego wyjaśnienia sobie nawzajem swoich stanowisk. Strony muszą brać aktywny udział

w dyskutowaniu warunków porozumienia, ponieważ chodzi tu o ich porozumienie w ich własnej sprawie. Na tym etapie adwokaci powinni służyć radą odnośnie celowości dyskutowanych opcji porozumienia, sugerować inne opcje i powinni być dostępni do dalszych konsultacji ze swoimi klientami.

W jaki sposób sprawy kierowane są do mediacji?

Sędziowie, personel sądu lub nawet strony mogą w dowolnym momencie trwania postępowania zdecydować, że dana sprawa nadaje się do mediacji. Sędzia przygotowuje wtedy i podpisze orzeczenie kierujące sprawę do mediacji. Jeżeli strony chcą, aby ich sprawa została skierowana na mediację, powinny skontaktować się z kierownikiem wydziału cywilnego w hrabstwie, w którym toczy się ich sprawa.

Jakie są zalety mediacji?

Niektóre z zalet mediacji to:

- poufność;
- rezultat może być korzystny dla obydwu lub wszystkich uczestniczących stron, jest to więc rozwiązanie zadowolające dla wszystkich;
- wynik może być dostosowany do indywidualnych potrzeb danej sprawy i jej stron;
- specjalnie przeszkoleni mediatorzy pomagają stronom w znalezieniu bardziej pomysłowych rozwiązań, które zwykle nie mają miejsca przy zastosowaniu innych technik polubownego rozwiązywania sporów (CDR); oraz
- mediacja może sprzyjać obniżeniu kosztów, stanowi mniej formalną i bardziej znaczącą alternatywę dla tradycyjnej rozprawy sądowej.

W jakich sprawach mediacja może być korzystna?

Mediacja może być z powodzeniem wykorzystana w wielu różnych sprawach, które charakteryzują się następującymi cechami: strony pozostają w związku biznesowym lub osobistym, albo w przeszłości istniał pomiędzy nimi tego rodzaju istotny związek; strony mają trudności we wzajemnej komunikacji; głównym problemem w polubownym rozwiązaniu sprawy są przeszkody natury osobistej lub emocjonalnej; strony pragną dostosować rozwiązania do swoich szczególnych potrzeb lub interesów; sprawy obejmują złożone, techniczne lub naukowe zagadnienia wymagające szczególnego doświadczenia; strony są zmotywowane do polubownego rozpatrzenia sprawy ze względu na ograniczenia czasowe, koszty prowadzenia postępowania lub straty spowodowane obniżeniem wydajności pracy; strony pragną zachować kontrolę nad wynikiem sprawy; strony poszukują bardziej prywatnego forum w celu rozwiązania swojego sporu. Choć praktycznie wszystkie sprawy mogą potencjalnie skorzystać na mediacji, sprawy handlowe, budowlane, środowiskowe, sprawy dotyczące dyskryminacji oraz niektóre sprawy dotyczące ogólnej słuszności i sprawy spadkowe szczególnie nadają się do

rozpatrzenia w procesie mediacji, ponieważ często wykazują one cechy charakterystyczne opisane powyżej.

W jakim momencie prowadzenia postępowania sądowego sprawa może być skierowana do mediacji?

Im wcześniej sprawa zostanie skierowana do mediacji, tym większe prawdopodobieństwo, że strony rozwiążą swój spór, zaoszczędzając wydatków sobie i sądowi. Strony powinny dysponować wystarczającą ilością informacji, by móc prowadzić dyskusję dotyczącą sporu, co oznacza, że wymiana pewnych informacji powinna zostać zakończona zanim dojdzie do mediacji. Mediatorzy mogą pomóc stronom w określeniu, jaka ilość nieformalnie zebranych informacji będzie potrzebna. Nawet jeśli postępowanie dowodowe zostało zakończone, negocjacje ugodowe zakończyły się niepowodzeniem lub zbliża się data rozprawy, proces mediacji może nadal pomóc stronom w osiągnięciu wzajemnie akceptowalnego porozumienia.

Co się stanie, jeśli sprawa nie zostanie rozwiązana w procesie mediacji?

Czasem strony nie są w stanie dojść do porozumienia lub udaje im się osiągnąć porozumienie tylko co do pewnych aspektów sporu. Jeśli niektóre aspekty sporu pozostaną nierozwiązane, strony mogą przekazać tę część zagadnień rzeczoznawcy w celu uzyskania jego opinii (wiążącej lub niewiążącej) lub znalezienia innych pomysłowych środków. Sprawa może również wrócić do sądu, gdzie będzie kontynuowana aż do rozprawy. Nawet w takich przypadkach, proces mediacji mógł być pomocny dla stron w wyjaśnieniu swoich stanowisk, jak również w przybliżeniu ich do ugodowego rozpatrzenia sprawy.